

מקום : _____

մանկանց ծնողքներին թույլ չեն ընդու-
նիր, և ազգային ամենանուաղ եկամուտով
ստիպուած են մօտ Ը—500 աշակերտաց
և աշակերտուհեաց ուսմունք և գիտու-
թիւնք մատակարարել :

Դիտողություններ արժանի կեն մի ևս կայ, որ ազգային երկսեռ վարժարանաց մէջ, բացի քան ազգային լեզուի և ազգայնութեան և կրօնի ոգւոյ առաւելութենէն, նոյն իսկ ուսմանը գիտութիւնը և օտար լեզուք աւելի Հիմնաւոր և արդիւնաւոր կերպիւ կաւանդուին քան թէ օտար դպրոցաց մէջ՝ և սակայն մեր սիրելի ազգայինք՝ ոչ միայն սիրահար են օտար դպրոցաց, այլ և աւելաց գիտակցութեան ջատագով և քարոզ ազգին մէջ :

Սոյն օտարամուլութեան և անգիտութեան շնորհիւն է ահա, որ օտարաց դպրոցներն կը բազմանան և կը յարստանան, իսկ մեր գաղապի վարժարաններն չարունակ կը ծը-
րանա ու կերբրին իրենց անկայուն վիճակին մէջ : Օտարը կը շահին նիւթապէս, մերը կը փնասեմք նիւթապէս և բարոյապէս : Օտարը կը շոյեն մեր օտարամուլութիւնն և մէք կը պատրիւմք և կը բաշխուրենք իրենց վարպէ-
տութիւնը : Օտարը իրենց երկիրներուն մէջ դաստիարակութեան դատապարտած լատ-
րուսիկ ձեներն ու ցուցամուլութիւնները կու-
գան մեր մէջ ի վաճառ կը հանեն, և մե-
կորբ ետգէտներ և ջրեսաներ կը գնենք, և մեր
երբ անտասնեակն ու ընկերական կենաց մէ-
կը տարածեմք : Աս ամենն ապացոյց են, որ
մեք չեմք սիրեր ոչ մեր մարդ : յին արժա-
նատրութիւնն, ոչ մեր ազգայնութեան
փառքն ու պատինն և ոչ մեր գեասախներն
ու նոցա աւաղային : Աթէ՛ք սրէի զան, և թթ-
գայինք, և անշուշտ պիտի մեր դործքեր
մեր ձեռքով տնօրինէինք : Մեր զաւակներ
մեր ձեռքով ու մեր դրամներով մեր ազգա-
յին վարժարանաց մէջ կրթէինք, և անպա-
տիւ մուրացկանի պէս մեր բարոյական ու
մտաւորական սնունդն օտարներէն չմտրա-
յինք :

Եւ միթէ կարող չեմք այսպիսի պատուա-
ւոր և անկախ դիրք ունենայլ մեր զաւ-
կաց կրթութեան և դատարարակութեան
գործը մեր ձեռքով տնօրինել մեր վարժա-
րանսը մեր գիտելի բարոյքի և մեր ապագայ
ապահովել: Կարող եմք և յուսացուած
աւելի: Օրինակի համար, Զմիւռնիոյ եր-
սեւ վարժարաններն հազիւ թէ տեղակա
ազգայիններէն օտարներուն վճարու-
գումարին քառորդ մասին չափ եկամու-
տնին, եւ սակայն ստոր չեն օտար դպրո-
շներէն: Իսկ եթէ իրենց եկամուտին հ-
ունենան նաեւ օտարներուն վճարու-
գումարն, ո՞չ ապաքէն իմաստութեան
գիտութեան մի մի տաճարներ կորող
հանդիսանալ, ուսմանց ամեն ճիւղերն
րենց մէջ ամբողջիկ եւ ամեն ձեւովն հա-
յաստուկ եւ հմտագոյն ուսուցիչներ ու-
նալ: Ո՞չ ապաքէն այն ժամանակ ունե-
կաւական շնորհիւ կատարեալ կրթութե-
ան եւ գիտութեան կատանան նաեւ աղքա-
մանկիկներն, որով եւ ունեւոր ծնողք-
միայն իրենց ծնողական պարտքը կա-
րած կը լինին իրենց զաւակները կրթե-
այլ նաեւ բարերարներն կը հանդիսա-
աղքատաց զաւակներուն՝ դաստիարակ-
թեան բարիքը վայելելու եւ այնու կ-
ապագայն ապահովելու:

Այսպէս կարող են առնել ո՛չ մի
Զմիւռնիոյ՝ այլ նաեւ ամեն բազմաթիւ
յերը, աղգային վարժարանները բարձր
րից միջ դնելով եւ իրենց զաւակները
տար դպրոցներ ընդրիւով։ Բայց որոշ
տեւ Զմիւռնիացւոց համարումը խիստ
է աղկի են առնել, ուստի եւ կը յու
թէ Զմիւռնիացիք առաջին շրինակի
հանդիսանան մեր ակնարկած ազգաւ
թեան գործոյն մէջ, ուշադրութեան ա
լով մեր սոյն հակիրճ դիտողութեան
դառն դառն եւ քաջադ յուսով կը գրեմ

Միլլէթիմիգան, իդմիր էհմ
պաշգ- եհլըրին շալաբընսնիսա
լէ, հեր ճիհէթլէ իլերուտէ սաեը
վէ մէքթէպճէ ղայրլթէ տաւի
եհրտէն էվվէլ պտշամաը օլտու
հաւտէ, պու կիւնքի կէօրիւմէք
լան շու հաւի, օղրուսու, ղիե
սիլլէ շաեանը թէէս-իւֆ տիւր :

Քրիստոսի մահը և Վերածնունդը համարվում են քրիստոնեության հիմքը։ Քրիստոսը մահ է կրել մեզից համար՝ մեզ փրկելու համար։ Նա վերածնունդ է ապրել՝ հաղթելով մահին և հանդիսանում է մեր փրկիչը։ Քրիստոսի մահը և Վերածնունդը համարվում են քրիստոնեության հիմքը։ Քրիստոսը մահ է կրել մեզից համար՝ մեզ փրկելու համար։ Նա վերածնունդ է ապրել՝ հաղթելով մահին և հանդիսանում է մեր փրկիչը։

ՊԼԵՆԱՐԻԱՄԵՍ ԴԱՍԱՄԱՍ, ԽՖՅՈՐԺԱՐԽԱՆԻՆ
ՃԻԼ ՎԻՐ ԺԱՀՊՈՐՈՒ ԿԱՃԱ ՎՐ ԹԵՐԻ
ԷՆԼՈՐԵԹԻ ՕԼԱՆՆՈՐ ԶԵՆՈՒԹՅԱՆԴԱՄԱՐԻ
ՐԵՆՐ ԺԻԼԻՆ ՍՈՅԻՆԻ ՄԵՐԹԵՎԵԼԵՐԻՆԻՆԻ
ՎԻՐԺԱՐԻՆԻՆԻՆԻՆ, ՀԱԼԻՆԻ, ՄԻԼԵԹ
ՄԵՐԹԵՎԵԼԵՐԻՆԻՆԻՆ ՍԵՖԼԻ ՀԱՄԱՆ ԶԱՆ
ԴԱՐՈՐԻՆԻՆԻՆԻՆ, ԵՄ ԽՈՒՆԱՐԻՆԻՆԻՆ ԺԵ
ԹԵՎ ՍՈՅԻՆԻՆ ԶԻՄԻՆ ԴՆԱՐԵԹԻ ԽՈՒՆ
ԺԵ, ՎԵ ԵՄԼՈՐԻ ԶԻԼԵԹԻՆԻՆԻՆ ԽՈՒՆ
ԿԱՆԿԱՄԱՐ ԹԵՎԻՆԻՆԻՆ ԿՈՒՆԱՐԻՆԻՆ

Լսակի վազեթլարտոս օլմուշ օլտա ի
տեիք, Թայեիկա ի թմէշ իտեիք, չիւնք
հէմ միլլէթ ինիզտէ Լաեքչլը մէքթէպ
լէր, վէ մէքթէպ իտարէ իտիճի գաթ
լար եօգ իտի, վէ հէմտէ, պիր մէք
թէպ իտարէսինէ Լոզլմ կէլէճէք գա
տար չափիրտան պուլունանօղ իտի
հալ պուլթի, արթըզ չիմտի տալի
միլլէթ ինիզ մէքթէպլէրին պըրադէպ
տիւ, միլլէթ սալիքէ մէքթէպլէրին
միւրաճատի ի թմէք, պիզլաթ քէնէ
տիմիզի, ֆիյիլէն քելչիւլթմէք, վ
զարէթի միլլէթ իլէ մէշլուֆ վէ մէճ
պուլ պուլունանլարը իլգաթ մահզու
նիլլէթ վէ մէշլուսիյէթ իլլէմէքտի

Իկեր հիշ պեր միլլէթտէ հմալ
կէօրիւմէքտէ օլմաեմն պոլ ութ ան
ճագ իլլէթ, եալընը իզմիրտէքի Հ
լարըմը իզմիրտէ կէօրիւմէքտէ օ
նա խի, եհնէ օ դառաթ թէնսսի
իթմէզ իտիք, հալ պոլ քի, մէզքի
իլլէթ իսթանպուլտա տախի աշի տ
րէնէ պոլ ունմադտա տըր:

Հէլէ պիզ Թէճրիւպէ իլէ պոնոն
պէօլէ օլմասընը կէօրմէքտէ յիզ, պ
կիւնքի կիւն, Թէքմիլ միլէթճէ մէ
թէպլէրիմիզտէ, լաեզլը բարա վիլ
լիբ հէր գաշ նէֆէր շօնուդ վար իս
եռպանը մէքթէպլէրինտէ աահա
հատէ վար տըր, վէ սէօլէտիկիմիզ
պիլ, լիսանլարընը, վէ մէզճէպլէր
ոնուլթ ուուգտան պաշգա, միլէթլ
լէրինի տախի ունուլթ մագառա տըրլ
վէ լագըրտը իլէ լիսանլարընը, թ
սէմիզիլ, վէ միլէթլիմիզի սէվմէքթ
լան երուզլէրճէ բեռլէրլէր, ֆիլիլէն
աան, ժըրիսէ, վէ միլէթ հագգըն
պի գաշայտ վէ եալանճը օլաուգլար
իսաաթի իթմէքտէ տիրլէր :

Լիւան, քիւիսէ, վէ միլիթրիք
 վազ կէչէրէք, մէգըբլր ետպանճը
 թէպլէրնանէ պուլունան Հայ չոճո
 ւարը, էկէր, պարի ուլում ու ֆիւն
 ճա տա օլտուն, պիգիմ մէքթէպ
 աէն զիեաաէ պիր շէյ էօրէննէ
 օլտա խիլէր, պիր ազ աֆլ իտէ
 իտիք, հաւ պու քի, օլ ճիհէթէ
 խի պիգիմ մէքթէպլէրտէն չօշ կէ
 գալմաշառա աղււր, վէ պունուն

արի խնայեցալի վար տըր չնօյն քե
 թէ՛ Թեյիլ խնայեցալ մէքթէ պէրտե
 լիմ տէրսէրի, էրմէնիճէ լիսան ի
 վիրիվէքտէ օլտուղունտան, չօ
 լիրտիկի կիւնտէն թաւըր տէրսի
 լաւապիլվէքտէ օլուպ, մուղալը
 լարադ հապտնճը մէքթէ պէրիտ
 վէլա տէօրթ պէշ սէնէ, բար
 հալինտէ դաւարադ, մէքթէ պէր

մէքտէ , վէ պոտէհոռ ուրում ու ֆիւ-
նուն տէրսլէրինի տախի տնաեապիւ-
մէքտէ տիրլէր :

Միլիէրի ախրէ մէքթէպլէրնէն, պիզ
պիր գապառնաթ պուլմաեքզ, օնլաբ
քէնտի միլլէթլէրի իչին մէքթէպ աչ-
մըշաբ, վէ քէնտի չօնուգլաբընա ու-
եար սուրէթտէ թառիգէր թուլմուշ-
լար երը, մէսէլա, օնլաբ խասթալա-
բընա կէօրէ գարեօլաբ գուրմուշա-
թըր, վէ պիզիմ չօնուգլաբ ինէ, օրա-
լարա կիտէրէք, վէ պաշալաբընտան
եազլաբընտան քէնտիբէրէք, քէնտի
լէրի, մէզքիւր գարեօլաբառ ու
առլըթմագտառ աըրլաբ :

Ձանն իտէրսին քի, հէր խոստոս
տա եանլը ասիւնմէք, վէ չարբը
իշլէմէք պիգիմ իշին պիւր թապիւթ օր
մուշ տուր :

իցմիլի պիմէյից, լաքին հսթան
պօլտա, պէյնէլ հէալի, գապտտա
գապա, վէ պաթըլտան պաթըլ պիլի
իթիգատ վար տըր, վէ հէր քէս հէպ
լատընը, մէգըբըր գապա իթիգատ
մէպիլի եապանճըլար մէքթէպինէ վիրի
մէքտէ տիր, շէօյլէ քի, ֆրտտալը մէգ
թէլ լէլէլէլ օրտէն օրտէն օրտէն

րէպարեան կողմէն փորձուցանելու համար
 կրկին մէքթէպինէ կ'ուսէն ինկրիւթի
 չաբուրէ Եօրէնի իմիշ . պուր պիւթի
 պիւթիւն հէմ եւ իւրշ տըր, հէմ եւ
 լաւ տըր, վէ հէմաւ թապիթթա գա
 շը տըր, չիւնքի, պուրապաքի միւ
 լի ապիրէ մէքէպլէրինտէ, հէր մի
 լէթտէն գաբըրլգ շաիրտան պուր
 մագտա օլտուղունտան, վէ կիտ
 Հայ յօնուգլարը տաիւի, պիր Էլօրպ
 լիաանը պիւթէթէրէ կրթմէքտէ
 աուգլարընտան, թապիթթիլէ, պ
 գաշ սէնէ երինէ քէնտի պիւթիքէ

խառն / զլրէ գտնուշմադտա, վէ պ
տէհու մըանսըզճա, վէ եախտ ին
լիզէն չաթ բաթ սէօյլէմէյէ պաշ
մադաա տըրլար, ֆադաթ, թօհ
շունտա տըր քի, բէտէրէր պիր ք
րէ, քէնտի խէեալարընտա, էվա
լարը շու եա պու իվլօզալա մէք
պինէ կիթիկինտէ, շու եա պու լի
նը էօյրէնէնէ տիր տէյի գուր
վէ գանմըշ օլտուգլարընտա, վէ
ճուգլարը տախի տայա պիր տէֆ
վէ կէտիքէրինտէ, էօյրէնմիշ օլտու
լարը պն իտը, պն օտը, վէ հադ
հադ ինիկ թէքէրիւր իլէտիքէրին
էվալալարը մըանսըզ վէ եախտ

կրկեղ օլմուշ դանն իթմէքտէ տրըն
վադգաս, եապանճը մէքթէպ
րինտէ պուլունան չճուղլար, Կ
դաշ սէնէտէն սոնրա, հալիլյէ պըր
լիսան էօյրէնմէքտէ տիրլէր, լաք
պու տրմէք տէյիլ տիր քի մէլլէ
միգ մէքթէպլէրնտէ օ դատար էօ
նէմէմէքտէ տիրլէր, պիղիմ մէքթ
լէքտէ տէօրթ դաթը զիեւտտէ էօյ
մէքտէ իսէլէր տէ, չու ֆարգ վար
քի, էվլէլա պիղիմ մէքթէպլէրտէ
ճուղլարընը, պիր դաշ սէնէ պէք
տիրէն նաաիրէն կէօրիւլմէքտէ օլ
մուղայիրի օլարագ, պաշդա մէքթ
լէրտէ պէշէր ալթըշար սէնէ պէք

[illegible]

Պրոնտանտայ գրեական էսէֆ վէթէ.
 անճիւպ իտէճէք նօգթալար չօք վաթ
 տըր, պօզըլար գիզիմ մէքթէպլէրին
 բիրէ գառար օլան հէր գուսուրուհու
 գրիթիգա խուրտէպլինի իլէ պադարադ
 տէվէ գառար պիւլիւթալլէրէրի, վէ
 րասթ կէլտիքլէրի հէրտէ սէօլլէտիք.
 լէրի հալտէ, եսպանճը մէքթէպլէրին.
 տէր օլտն տէվլէրէ գառար գուսուրալար
 հազգընտա իխտն պիլէ ալմամագտա,
 վէ հաթթա գէրէ գառար պիլր չէյ
 սէօլլէմէկէ ութանմագտա վէ գօրգ.
 մագտա տըրլար :

Պոռնուստա սէպէպի եքի տիր, պի-
րինճահի վատութիւն, Վէ իբնճար
տախի հասանձը մէքթէպինէ չօճուգ-
վիրմիշ օլմագլըլը, քէնտի գուպա ա.
գըլլարընճա պիր պիւլիւքիւք սոյմա-
ւարընտան նէչթ իթմէքտէ տիր:

ՎԵՆԱՍԱՐԷ ԵՈՒԼ ՀՈՂ ԲԵՏԵՐԸ ԵՐ ԿԵՆ
ԻՆ ՎՈՐ ՄԵՐ ՔԻ, ՀՈՂ ՄԵՔԺԵԱՅԵՐԻՆԷ
ԿԵՐԻՆՏԷ, ՍԷՔԻՂ ՔԵՐՐԷ ԻՍԹԵՆԻՄԵ
ՄԵՆ ՍՈՆՐԱ, ԷՆԵՐԻ ՄԻԹՐԵԵԵԲ ԲՈՒ
ՐԱ ՎԻՄԻՔԵՐԻՆ ԳԱՄԵՆ, ԿՈՍՊԱՆԸ
ՄԵՔԺԵԱՅԵՐԻՆԷ ԻՍԷ, ՎՈՒՆ ԿՈՒՆ ԼԻՒ
ՐՄԱՐԸ ԻՖԻՅԻՄԱՐ ԻՄԵՐԷ ԿԵՐԻՄԻ
ՄԵՔՄԵՄԻՐԵՆ :

Վէլհիմ Բալ պիզ իյի իսքեաթ օլմու-
չուզ աուր քիմիլէթիմիզտե տէրքեաթ
օլան պէտախուլարտան պիլիտաթիքէ
տիլիսան, քիլիսէ, միլէթ, վէ պինտէ
տէյս մէքթէպլէրինէ շէյմի հազարէթ
իլէ պազմասը իլէթի օլտուլունտան
պու միլէթտէ Հայ օլուպտա մէքթէ
աշմազլըզ, առհա շիմիլէրտէ, առե
թա պիլի նէվի շազընլըզ աըր, ի
հաֆիլէ եէրուէ, ճեղքիւր մէքթուպի
Մախան եադան զաթ, միլէթնէ մէք
թէպլէր հազընտա թէշվիզաթ իսմի
տինտէ պուլունմաւալը աըր:

Պու. պահանջէ երախտ միւթալատամբ
զը օգուեան զաթլար, պիզիմոն մէջ
թէպլերիմիզ պուլունտուլունտան, պու
սիթէմէրի իթմէքաէյիչ սուլի զանն
նա զահիպ օլումմալը սըրլար , չիւնք
պիզիմքիէրտէն էյվէլ քիւշտա իտի
միշ օլան մէքթէպլեր, զաթէն օն սէն
տէն պէրու սէյլէտիքիէրիմիզի քեա
միլէն թաստիգ իթմէքաէ սըրլեր :

Բնեմտի մէքթէպլեւերիմիդ սայեսինն
կէօրտիւկիւմիւլ թէճըւկէլէրի էկէ
եազմադ իսթէսէք, հէմ ճիւլլէր տ
տուրմադ իգթիւզա իտիպ, վէ հէմ
էն զիեառնէ ազգաւնէր օլունա, Հոյ տ
մուշ օլտուղունա նէտամէթ կէթիլ
տիլէճէկինտէն, օլ պապտէս սիւք
թի իթթիլիւազ իւէրէք, եալն
շու գտաւը սէօլլէրիդ քի, տիւլմէն
միլդին պիլէ, պու միլլէթտէ մէքթ
քիւշատ իթմէմէսինի, վէ եալիւտ
մէքթէպ իտարէսինի տէր իւնազ լի
մէմէսինի, Ալլաճաան թէմէննի իս
թիւ, շիրտ, օլ պապտէս լազմ կէ
թէտաքեաւըլլա, նաանքէօլուղա վէ
եանէթիլէր տաեանապիլմէքիլ, Ե
տտամըն իշի տէիլ տիլ վէ միլլէթ
միլդտէ ճըրքեար օլտն պէտ խուլ
թէքմիլ սուրէթինի կէօրմէք իսթէ
լաեքզընտա վէ նիգտմընտա պիլ մ
թէպ իտարէսինէ գալքէշմալը տըր

Պիւր միւլէթին իստնը, քիլիս
վէ միւլէթիկի սէպէպսիզ եէրտէ
րուպո երւզ թուլմամ, իմիշ պիզկ
տիւք վէ ինտնտըք . . .